

ÅRSMELDING

Naturressurskommunene

2020

FORORD

Naturressurskommunene er en paraplyorganisasjon for Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK), Utmarkskommunenenes Sammenslutning (USS), Kommunekraft, Industrikommunene og Nettverk for Petroleumskommuner (NPK). Organisasjonane jobbar alle med mange av dei same problemstillingane og har sett det nyttig å formalisere samarbeidet og ha felles møter for å drøfte aktuelle saker. Alle nettverk for kommunar med naturressursar er velkomne inn i nettverket.

Paraplyorganisasjonen vår er ung, men har vist seg slagkraftig. Med sine over 200 medlemskommunar har organisasjonen ei kraft som blir lagt merke til. Samarbeidet mellom medlemmene våre gir grobotn. LVK, kommunekraft og USS er dei to store organisasjonane som over tid har vist veg for å løfte kommunane sine interesser, plikter og rettar. Industrinettverket og Nettverk for petroleumskommunar er i denne samanheng mindre og unge organisasjonar, men som i spørsmålet om naturressursar er med og skapar den nødvendige heilskapen som Naturressurskommunene er.

Vindkraftsaka har det siste året krevd mykje arbeid og enno gjenstår mykje arbeid for å sikre at vertskommunane sit att med sin rettmessige andel når store areal vert tatt til vindkraftanlegg. Vindkraftsaka er også mykje følelsar.

Kven eig naturressursane? Dette spørsmålet blir viktig og sentralt også inn i framtida. Kva er vertskommunen sine rettar? Skatt på bruk av natur – vart eit spennande webinar for mange.

På same måte som for dei enkelte organisasjonane er det blant medlemskommunane medlemmer som mot sin vilje er blitt vindkraftkommunar, mens andre aktivt jobbar for å sikre seg vindkraftanlegg. Den største sigeren kommunane har oppnådd det siste året er at vindkraftsaker skal handterast etter plan- og bygningslova – og at kommunane som avstår verdifulle areal skal ha ein kompensasjon. At plan og bygningslova skal gjelda også for vindkraft gir kommunane høvet til å sikre ei brei, og oppdaterte konsekvensutgreiing. Ei vindkraftavgift vil innebære at tiltakshavar må betale for inngrepa som vindkrafta forårsakar, men forslaget slik det føreligg no er ikkje tilstrekkeleg.

Kva skal Naturressurskommunene utvikle seg til? Korleis sikre at me viser nok att, men ikkje så mykje at me øydelegg for den enkelte medlemsorganisasjon? I året som kjem vil arbeidet med å bygge lag halde fram – der me nå snart kan møtast fysisk og bli betre kjente og på den måten kunne løfte våre felles interesser – for vertskommunen, for våre innbyggjarar – der me sikrar at det naturgitte innan energiproduksjon og sikrar at fellesskapet betalar for lånet av natur.

Eg vil rette ein stor takk til den enkelte organisasjon som har gått saman og som trur på ideen om Naturressurskommunane, og som trur på at det me gjer saman er betre enn det som me gjer kvar for oss. Takk til styret for gode diskusjonar og samskaping for å ramme inn paraplyen. Størst takk til det beste sekretariatet hos Lund & Co som kan naturressurs, kan å setje dagsorden og som til dei grader løfter kommunane sine interesser.

Sigmund Lier, styreleiar

1. INTRODUKSJON

Årsmeldingen gir et kortfattet resyme av årets aktiviteter, herunder intern og ekstern møtevirksomhet, aktuelle saker det er jobbet med, resultater som er oppnådd mv. Særlig to saker har stått i fokus i 2020, for det første regjeringens avvikling av videre prosess med Sanderud-utvalgets innstilling i NOU 2019:16 om nytt kraftskatteregime og for det andre behandlingen av regjeringens vindkraftmelding, Meld 28. St. (2019-2020). I begge saker er det grunn til å uttrykke tilfredshet med de resultater som ble oppnådd, selv om verken vannkraftregimet eller vindkraftregimet er endelig etablert.

Det er videre på det rene at Naturressurskommunene som talerør for kommuner med store naturverdier har markert seg positivt i det offentlige rom, og er blitt en aktør både det sentrale politiske miljø og andre interesseorganisasjoner forholder seg til.

2. MØTEVIRKSOMHET

Grunnet Covid-19 var det på vårparten gjennomført færre møter enn planlagt. Møtene etter sommeren har vært gjennomført på Teams. Det eneste fysiske møtet var årsmøtet 10. og 11. august.

2.1 Årsmøte 10. og 11. august 2020

På årsmøtet som ble gjennomført på Rivingen fyr ble følgende saker behandlet: Presentasjon av Naturressurskommunene og de deltakende kommuner på årsmøtet, sekretariatets foredrag om naturressursutnyttelse og vertskommuner, forholdet til KS og andre organisasjoner, Inntektssystemutvalget, hjemmesider og markedsføring, felles arrangementer og finansiering. Endelig ble utarbeidet pressemelding. Det ble vedtatt deltakelse på Arendalsuka, og videre planlegging ble overlatt til sekretariatet og Jon Rolf Næss.

Sigmund Lier ble valgt som leder av Naturressurskommunene med signaturrett. Kommunekraft ble besluttet tatt opp som medlem.

Det ble vedtatt en årlig medlemsavgift på kr 25 000 -, og hvor øvrige kostnader fordeles mellom deltakerne.

Sigmund Lier ble valgt som leder av Naturressurskommunene med signaturrett. Kommunekraft ble besluttet tatt opp som medlem.

Det ble vedtatt en årlig medlemsavgift på kr 25 000 -, og hvor øvrige kostnader fordeles mellom deltakerne.

2.2 Styremøte 9. september 2020

På styremøtet ble det drøftet en oppdatering av vedtektene og orientert om folketall og samlet areal i medlemsorganisasjonene. Styret diskuterte deretter fremtidig mediestrategi og mulig deltakelse på Arendalsuka. Det ble videre orientert om prosessen i Distriktsnæringsutvalget og drøftet hensiktsmessig oppfølging.

2.3 Styremøte 12. oktober 2020 og 19. november 2020

Styret drøftet særlig arbeidet med vindkraftmeldingen, Naturressurskommunenes deltakelse på kommunesektorens vindkraftseminar og den videre oppfølging overfor de politiske partier. Det ble uttrykt tilfredshet med det arbeidet som var utført, herunder medvirkningen til fellesuttalen fra deltakere på det nevnte vindkraftseminaret.

I møtet 19. november redegjorde utvalgsmedlem Hanne Velure og sekretariatet for hovedpunktene i Distriktsnæringsutvalgets innstilling NOU 2020:15, og Hanne fikk honnør for utført arbeid.

2.4 Ekstraordinært årsmøte 11. desember 2020

På det ekstraordinære årsmøtet ble vedtatt oppdaterte vedtekter. Videre ble gjennomgått og vedtatt høringsuttalelse fra Naturressurskommunene om langsiktig verdiskapning av norske energiresurser. Sekretariatet orienterte om den politiske prosessen rundt grunnrenteskatt på vannkraftanlegg og oppfølgingen av energi- og miljøkomiteens innstilling til Meld. 28. st. (2019-2020) – vindkraft på land.

2.5 Andre møter - Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget i Naturressurskommunene består av lederne av de enkelte medlems-organisasjoner, og med Sigmund Lier som leder. Arbeidsutvalget har i 2020 hatt en rekke møter om aktuelle saker, både om organisatoriske spørsmål, forholdet til KS og andre kommune-organisasjoner, Sanderud-utvalget og vindkraftmeldingen mm.

Teamsmøter har vist seg som en effektiv møteform for Arbeidsutvalget og sekretariatet.